

Hyvät Kansallismuseon ystävät! Sydämelliset onnittelut 10-vuotispäivänne johdosta!
Kära vänner! Hjärtliga gratulationer till den 10-åriga föreningen.

Vuosipäivät vievät aina ajatuksemme historiaan ja ajan kulkuun – siihen, miten lyhyt aika tuntuu pitkältä. Ja pitkäkin aika loppujen lopuksi kovin lyhyeltä.

Kansallismuseon ystävät perustettiin 29. tammikuuta 2015. Toiminta käynnistyi juuri parahiksi, ennen kuin museo ehti korkeaan sadan vuoden ikään. Kansallismuseo nimittäin avattiin nykyisessä rakennuksessaan 99 vuotta aikaisemmin, 30. tammikuuta 1916.

Siitä alkaen Suomen kansallismuseo on kasvanut suureksi kulttuuritoimijaksi, johon kuuluu kymmenen museokohdetta eri puolilla Suomea sekä maamme laajimmat ja vanhimmat kulttuurihistorialliset kokoelmat. Näyttelyillämme ja tapahtumillamme haluamme viihdyttää, sivistää ja avartaa näkökulmia.

Suomen kansallismuseolla on myös yhteiskunnallinen ja kansainvälinen tehtävä. – Tähän liittykin, että voin valitettavasti osallistua syntymäpäivän viettoon vain mielessäni. Juhlailtana olen UNESCO:n kutsumana Addis Abeban historiallisessa Africa Hallissa kertomassa siitä, kuinka Suomen kansallismuseo toissa vuonna palautti kaksi valtakiven fragmenttia Namibiaan, Ondongan kuningaskunnalle.

Ystäväyhdistys tuli kumppaniksi varsin monipuoliseen toimintaan.

Kansallismuseon ystävät pääsivät heti alussa ideoimaan museon 100-vuotisjuhlaa. Alkumetreillä tarjoutui yhdistykselle myös bulvaanin rooli. Kyse oli maailman suurimmasta jättihimmelistä, jota tehtiin Kansallismuseolla yhdessä yleisöjen kanssa, ja jonka osat menivät sittemmin hyvin kaupaksi mm. hotellin somisteiksi. Koska museo ei voinut lahjoittaa rahaa hyväntekeväisyyteen, päätettiin pöytäkirjan mukaan, että *”keskihallissa olevan himmelin myynnistä tulevat rahat menevät ystävien kautta kouluille stipendin muodossa.”*

Sedan dess har det alltid funnits nya perspektiv och idéer i föreningens verksamhet. Medlemmarna – som numera är nästan 400 – har kunnat njuta av ett varierat program. Intressanta resor har gjorts när och fjärran, och det har anordnats expertföreläsningar samt olika kulturevenemang av hög kvalitet. Vännerna har erbjudits möjligheter att utforska Nationalmuseets utställningar, samlingsarbete, museer och slott framför och bakom kulisserna. Kulturarvet har öppnat sig för aktiva medlemmar på ett mångsidigt och personligt sätt.

Suomen kansallismuseon toimintaa ystäväyhdistys on tukenut monin merkittävin tavoin. Kokoelmiin on hankittu huolella valikoituja esineitä, kuten viime vuoden keväällä lahjoitettu haminalaisen hopeasepän Johan Fincken valmistama hopeakannu. Arvokas Ebba Brahen muotokuva 1600-luvulta on konservoitu ystävien rahoituksella. Vuonna 2022 yhdistys lähti kumppaniksi Suomen kansallismuseon toteuttamalle kesäleirille, johon osallistui 180 Ukrainasta sotaa paennutta lasta.

Suomen kansallismuseon toiminta, ja samalla myös Kansallismuseon ystävien toiminta, on sitä tarpeellisempaa, mitä epävarmammassa maailmassa elämme. Monentasoisten kriisien ristiaallokossa on ilmeistä, että tarvitsemme museoiden tuomaa virkistystä, näköalaa ja henkistä liikkumatilaa sietääksemme epävarmuutta ja kyetäksemme ratkaisemaan ongelmia. Kun muutos ympärillä nopeutuu, sukupolvelta toiselle perityt tiedot ja taidot maadoittavat.

Uhkat ja huolet eivät ole uusia: Kansallismuseon alkuvaiheiden tunnelmat ovat itse asiassa hyvinkin rinnasteisia meidän aikaamme. Viime syksynä pyöriteltiin medioissa sitä, että Kansallismuseon toiminta odottaa yhä rahoitustaan, vaikka rakennus valmistuu kovaa vauhtia. Samankaltainen tilanne kirvoitti pilapiirroksia myös reilut sata vuotta aiemmin. Tuolloin meinattiin siirtää museon avaamista, koska ensimmäisen maailmansodan juuri puhjettua Senaatti ei ”*vallitsevaan asiain tilaan katsoen*” myöntänyt rahoitusta näyttelyihin. ”*Rauhattomista oloista*” johtuen Kansallismuseo olikin ensimmäisinä vuosina pitkiä aikoja suljettuna.

I historiens långa båge är sådana motgångar sist och slutligen obetydliga. Nationalmuseet håller på att färdigställas och kommer att lyfta det finska museikonceptet till en helt ny nivå. Båda byggarbetsplatserna – den nya delen samt huvudbyggnadens renovering – går utmärkt enligt tidplan. Kvaliteten på arbetet, både vid design och konstruktion, är helt enkelt beundransvärt.

Vuonna 2027 avautuva Kansallismuseo on arkkitehtonisesti vaikuttava ja visiomme mukaisesti ”*viihtyisin paikka parantaa maailmaa*”. Siitä tulee myös kaunis. Suomalaisia materiaaleja ja käden taitoja nostetaan esille. Uudisosan ravintolan valaisimet ovat käsin puhallettuja ja Suomen luonnosta inspiroituneita. Aulatiloihin tehdään Kansallismuseon tontilla kaadetuista jalavanrungoista käsin valmistetut istuimet. Ensimmäinen näistä toteutetaan Kansallismuseon ystävien rahoituksella. Kun museo valmistuu, ystävillä on siis jo oma nimikoitu kohtausta paikka odottamassa.

Kiitän lämpimästi Kansallismuseon ystäviä näiden kymmenen vuoden yhteistyöstä. Moni teistä on ollut yhdistyksen toiminnassa mukana alusta asti, mikä kertoo valtavasta sitoutumisesta. Yhdistystä ovat koko sen elinajan vieneet vahvasti ja uskollisesti eteenpäin ainakin Timo Sarvilinna, Leena Linnasalmi, Satu Torstila, Berndt Morelius ja Pekka Visuri. Puheenjohtajat Heikki Talvitie, Juhani Kostet ja Tapio Maijala ovat vaihtaneet kapulaa sujuvasti ja luoneet kukin oman uuden linjansa. Kiitän lämpimästi kaikkia puheenjohtajia. – Tapio Maijalan, varapuheenjohtaja Matti Heimosen ja koko nykyisen hallituksen johdolla yhdistyksen toiminta on vakiintunut entisestään ja tulee epäilemättä ottamaan kaiken irti uusista mahdollisuuksista!

Kiitos myös sihteeri Oliver Wareliukselle sekä edeltäjillesi tärkeästä työpanoksesta. – Samalla kiitän kehityspäällikkö Hannele Lindelliä, joka museomme puolesta on ollut korvaamaton yhteydenpitäjä ystäväyhdistykseen.

Hyvät ystävät, Suomen kansallismuseon arvot ovat ihmisyyys, inspiraatio ja liike. Niiden siivittäminä ennakkoin, että yhteistyömme jatkuu kaukaiseen tulevaisuuteen asti. Sieltä käsin sitten katsellaan historiaan tätäkin ihastuttavaa merkkipäivää – ja ihmetellään, kuinka maailma on muuttunut, tai eikö sittenkään ole.

Toivotan kaikille iloista ja tunnelmallista historiallista juhlailla! Jag önskar er alla en underbar och minnesvärd festkväll!